

VMM vestiging Mechelen- Milieuprestaties

Milieuverklaring 2018

INHOUD

1	Beschrijving van de EMAS-site mechelen.....	4
2	Milieuprestaties.....	6
2.1	Water. Gestage daling van het waterverbruik.....	6
2.1.1	Watergebruik.....	6
2.1.2	Afvalwater.....	6
2.2	Energie. Verbruik elektriciteit daalt.....	7
2.2.1	Elektriciteitsverbruik.....	7
2.2.2	Gasverbruik.....	7
2.3	Mobiliteit. Goede resultaten.....	8
2.3.1.1	Dienstreizen.....	8
2.3.1.2	Woon-werkverkeer.....	9
2.4	Emissies. Goede resultaten.....	10
2.5	Biodiversiteit:.....	11
2.6	Grondstoffen: papierverbruik daalt drastisch.....	11
2.7	Afval.....	12
2.8	Duurzame overheidsopdrachten.....	13
3	MILIEUACTIEPLAN.....	14

1 BESCHRIJVING VAN DE EMAS-SITE MECHELEN

Figuur 1: OVAM/VMM-gebouw Mechelen

Stationsstraat 110
2800 Mechelen

De site Mechelen Station omvat vier gebouwen (Stationsstraat 100, Stationsstraat 102-108, Stationsstraat 110, Stationsstraat 120) en een ondergrondse parking met 2 bouwlagen. De site is gelegen naast het treinstation van Mechelen en het Stationsplein, de verzamelplaats voor bussen, en nabij de op- en afrit "Mechelen Zuid". Het gebouw is door Robelco gebouwd in 2001.

Het gebouw wordt door OVAM gehuurd en is exclusief in gebruik door de Vlaamse overheid. Het gemeten energieverbruik bedroeg 368,69 kWh/m³ (EPC) op 13 januari 2009. Het gebouw is uitgerust voor administratieve werkzaamheden en wordt overwegend bezet door administratief personeel. Einde 2017 waren er 362 OVAM-medewerkers gehuisvest. Het gebouw bestaat uit 5 bovengrondse verdiepingen met een eenvoudig rechthoekig ontwerp, bereikbaar met liften en trappen. Het gebouw heeft een betonnen structuur, waarbij de betonnen kolommen zorgen voor een open plan en vrijstaande gevels. Alle verdiepingen hebben eenzelfde oppervlakte (ongeveer 5 keer 2900 m²) en een gelijkaardige indeling, met uitzondering van de bovenste verdieping met beperktere omvang (technische ruimte verwarming en airco). Er is zonnewering aanwezig op alle verdiepingen. De ruimten worden verwarmd met een centrale aardgasverwarming. Er zijn kantoorbenodigdheden en onderhoudsproducten in beperkte hoeveelheden aanwezig. In de kelder -1 is een afgesloten parking te beschikking voor het stallen van 160 fietsen. Naast de OVAM-medewerkers maken de medewerkers van VMM, VSV, Vlaco gebruik van deze faciliteit voor het stallen van hun fietsen.

Het gebouw bestaat uit:

- een gelijkvloerse verdieping met een onthaal, administratieve lokalen, een refter en 3 sanitaire blokken;
- de verdiepingen met administratieve lokalen, vergaderzalen, archief ruimten, een kleine keuken en 3 sanitaire blokken;
- een ondergrondse parking (2 verdiepingen) voor private wagens, fietsen, dienstdiensen en dienstwagens samen met een kelderruimte voor de opslag van archief en meubilair;
- op het gelijkvloers is er ook een eerstehulplokaal (dokters- en verplegerskabinet) voorzien.

De VMM is gehuisvest in een deel van de 2de verdieping. In de zone van VMM onderscheiden we individuele werkplekken, 1 cockpit, 1 overlegkamer, een lounge en een rolarchief.

De gegevens over het gebouw (incl. het verbruik) worden systematisch opgenomen in de vastgoeddatabase van de Vlaamse overheid zodat het OVAM-gebouw kan vergeleken worden met de andere gebouwen van de Vlaamse overheid.

De OVAM nam in 2017 deel aan het Voka Charter Duurzaam Ondernemen op. De medewerkers van VMM participeren aan de sensibilisatie acties en de realisering van de volgende OVAM doelstellingen:

- 15% minder bedrijfsrestafval bij de OVAM conform de doelstelling op Vlaams niveau, ifv bezettingsgraad, nulmeting in 2017. Vanaf 2018 wordt het restafval en organisch biologisch bedrijfsafval via een nieuwe contractant gewogen.
met als KT-actie: Opzetten van initiatieven om de hoeveelheid restafval te verminderen
- Energieverbruik daalt jaarlijks met 2,09% conform het klimaatplan van de Vlaamse overheid met als KT-actie: Herbekijken energie monitoringstelsel en opzetten van energiebesparende acties voor het personeel, op het werk én thuis

2 MILIEUPRESTATIES

De milieuprestaties van 2017 en voorgaande hebben nog betrekking op de VMM locatie te Mechelen. Vanaf 2017 probeert de VMM samen met OVAM indicatoren ter beschikking te hebben. In de eigen VMM locatie was VMM gecertificeerd conform de ISO 14001:2009.

2.1 Water. Gestage daling van het waterverbruik

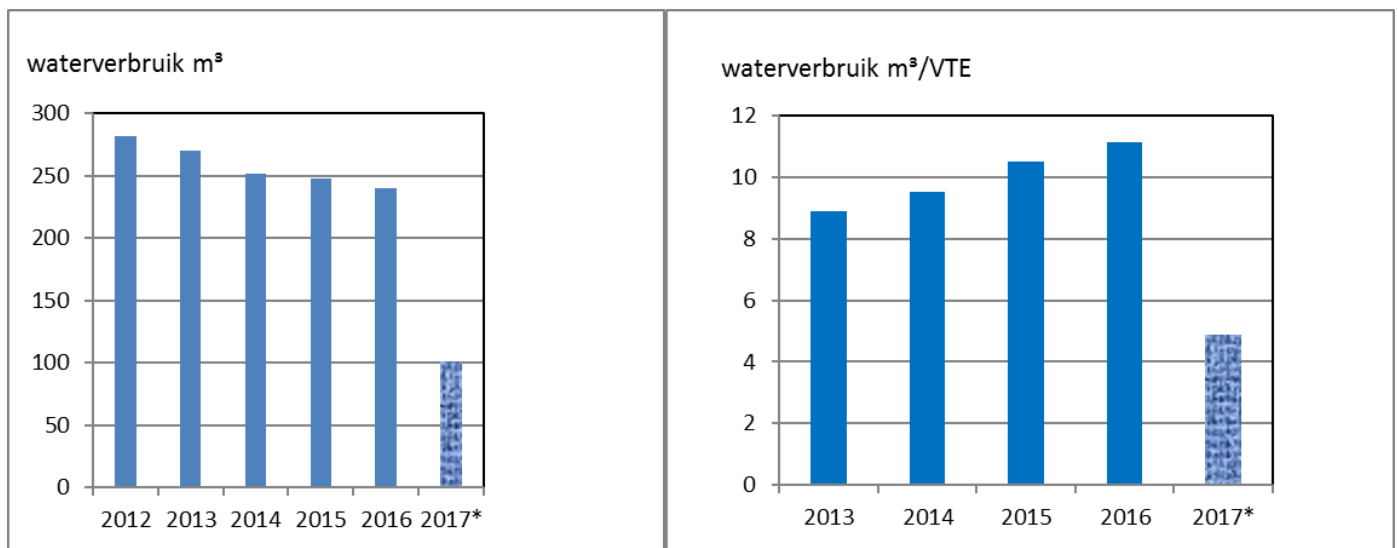
2.1.1 Watergebruik

Operationele doelstelling

- Het verbruik van leidingwater minimaliseren

De locatie Mechelen verhuisde in 2017, de voorgestelde data zijn deze van het nieuwe gebouw (OVAM-gebouw).

Er is geen regenwater ter beschikking. Daarom wordt leidingwater gebruikt voor alle nutsvoorzieningen, waaronder het spoelen van de toiletten, de schoonmaak en ook consumptie.

Figuur 2: Waterverbruik op de locatie Mechelen in de periode 2012-2017: totaal jaarverbruik en jaarverbruik per vte

(*) nieuwe locatie

Wat kan er beter?

- Medewerkers aanmoedigen om leidingwater te drinken door een drinkfles of waterkan te voorzien

2.1.2 Afvalwater

Operationele doelstelling 2018-2020

De VMM behandelt haar afvalwater volgens de opgelegde wettelijke normen. Voor de bedrijven en de huishoudens die ze controleert en adviseert is ze is een trendsetter inzake de behandeling van afvalwater

2.2 Energie. Verbruik elektriciteit daalt

2.2.1 Elektriciteitsverbruik

Operationele doelstelling

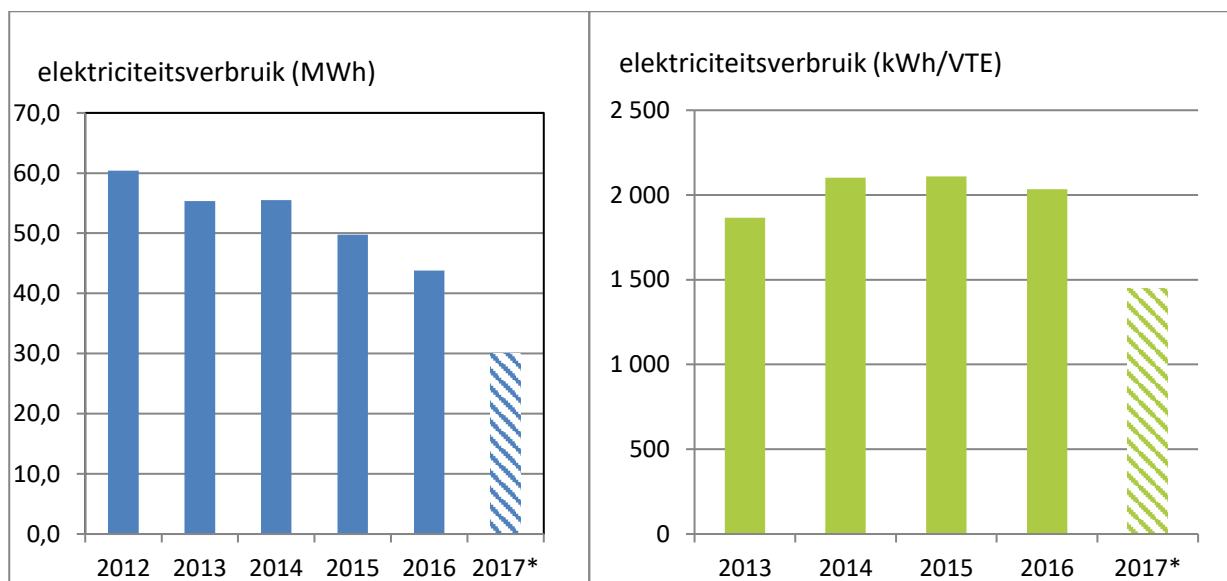
- Tegen 2020 het primair elektriciteitsverbruik verlagen met een totaal van 2 % jaarlijks, met 2015 als referentiejaar

Resultaten 2017

Het absolute elektriciteitsverbruik evolueerde van 60,4 MWh in 2012 naar 30,0 MWh in 2017.

Per vte kwamen we uit op een verbruik in 2017 van 1447 kWh/vte, wat 64 % lager is dan de EMAS-benchmark (4.017 kWh/vte) en ongeveer de helft van de eigen VMM-benchmark (2.927 kWh/vte).

De locatie Mechelen verhuisde in 2017, de voorgestelde data zijn deze van het nieuwe gebouw (OVAM-gebouw).

Figuur 3: Elektriciteitsverbruik site Mechelen, verbruik in MWh per jaar en verbruik in kWh per vte (2012-2017)

(*) nieuwe locatie

Wat kan er beter?

- Blijvend sensibiliseren rond duurzaam energieverbruik.

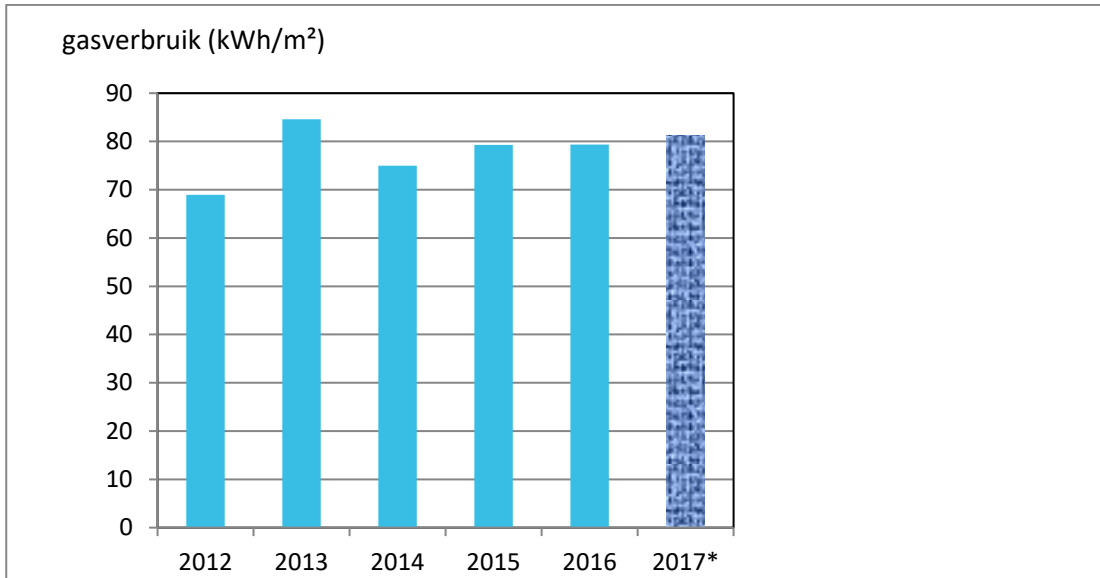
2.2.2 Gasverbruik

Operationele doelstelling

- Tegen 2020 het gasverbruik (kWh/m²) verlagen met een totaal van 2 % jaarlijks t.o.v. 2015.

Resultaten 2017

De stookinstallatie in Mechelen (oude locatie) werkte op aardgas. Het reële gasverbruik in Mechelen in 2012 bedroeg 3.346kWh/vte of 68.9 kWh/m² (bruto vloeroppervlakte). In 2013 steeg het gasverbruik tot 4105 kWh/vte of 84,6 kWh/m² door een iets kouder jaar. In 2014 was er een lichte daling door het zachte voorjaar. In 2017 werd verhuisd naar de nieuwe locatie, de voorgestelde data zijn deze van het nieuwe gebouw (OVAM-gebouw). Het verbruik per vloeroppervlakte eenheid bleef op hetzelfde niveau (81,2 kWh/m²) maar het verbruik per VTE daalde sterk naar 1369 kWh/vte.

Figuur 4: Gasverbruik (reëel) voor de site Mechelen in kWh/m² bruto vloerooppervlakte (2012-2017)

(*) nieuwe locatie

Wat kan er beter?

- Verdere sensibilisering van het personeel.

2.3 Mobiliteit. Goede resultaten

Operationele doelstellingen

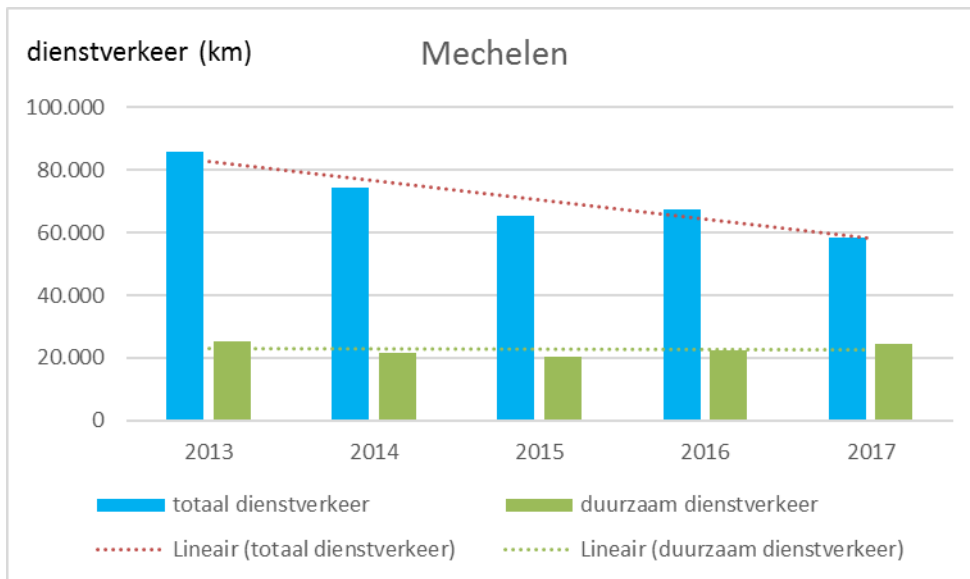
- Het aandeel duurzame verplaatsingen in het woon-werkverkeer verbetert.
- Het aantal dienstkilometers met wagens daalt tegen 2020 met 10 % t.o.v. 2012.
- De duurzame dienstverplaatsingen (afgelegde km) nemen toe met 10 % t.o.v. 2012.
- Het Blue-bikegebruik (aantal ontleningen) in 2020 laten toenemen t.o.v. 2014.

Resultaten 2017

2.3.1.1 Dienstreizen

Sinds 2013 zijn gegevens beschikbaar over de binnenlandse dienstverplaatsingen met diverse vervoermiddelen voor de site Mechelen..

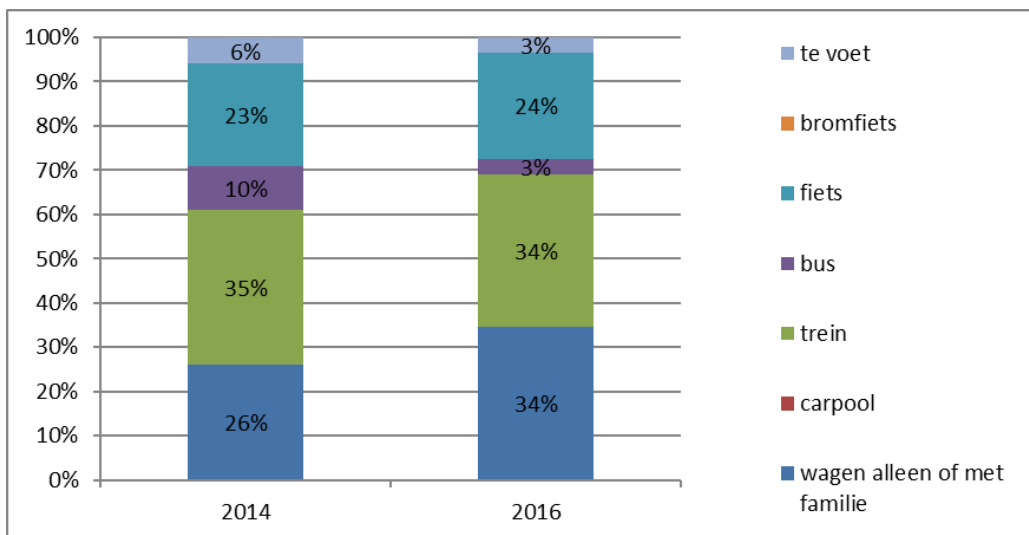
Binnen de VMM was deze vestiging goed voor 1 % van de dienstkilometers in 2017. Opmerkelijk is dat 42% van de dienstkilometers duurzaam zijn, dit ten opzichte van het VMM-totaal van 14 %. Elk jaar neemt het aandeel toe, tussen 2016 en 2017 met 9%.

Figuur 5: Dienstverplaatsingen, personenkilometers dienstverkeer (km) op de site Mechelen (2013-20167)

2.3.1.2 Woon-werkverkeer

De site Mechelen ligt op wandelafstand van het treinstation Mechelen. Het aandeel in duurzaam woon-werkverkeer bedroeg er 86 % in 2014 en 82 % in 2016. Doel voor heel de VMM is om tegen 2020 de modal split te verbeteren, wat overeenkomt met een percentage duurzaam woon-werkverkeer boven de 52 %. In deze vestiging is er nagenoeg geen potentieel voor een hoger aandeel duurzaam woon-werkverkeer.

Figuur 6: Aandeel vervoerswijzen in het woon-werkverkeer voor de site Mechelen (2014-2016)
(Bron: enquête woon-werkverkeer 2014-2016)

Wat kan er beter?

- Responsabilisering van de VMM-richtlijn dienstverplaatsingen.
- Acties om het gebruik van Blue-bike te stimuleren.
- Verplaatsingen uitvoeren met plooifiets en streekvervoer

2.4 Emissies. Goede resultaten

Operationele doelstellingen

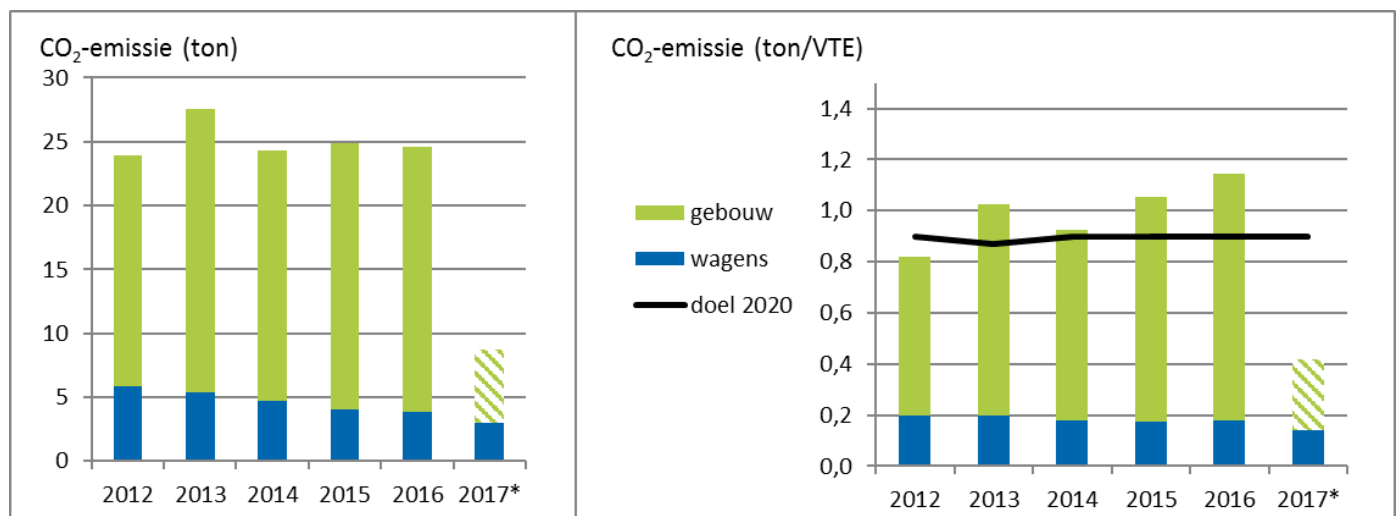
- Tegen 2020 de CO₂ emissies reduceren met 30% tov 2013.

Emissies gebouwen

De locatie Mechelen verhuisde in 2017, de voorgestelde data zijn deze van het nieuwe gebouw (OVAM-gebouw).

De gebouwgebonden CO₂-emissie bedroeg 5,74 ton, met 0,28 ton CO₂/vte in 2017. Doordat in het nieuwe gebouw eenzelfde aantal personeelsleden op een veel kleinere vloeroppervlakte werkt (350 ipv 1305 m²) is het verbruik per vte veel lager.

De site scoorde in 2017 wat CO₂-uitstoot betreft zeer veel lager ten opzichte van de EMAS-benchmark (1,98 ton CO₂/vte).

Figuur 7: Directe CO₂-emissie voor de site Mechelen (2012-2017): totale emissie en emissie per vte

(*) nieuwe locatie

Emissies dienstwagens

De EMAS-benchmark voor het aandeel dieselwagens in het wagenpark lag op 65 %. Het dienstwagenpark in Mechelen op 31/12/2017 omvatte 2 dienstwagens, waarvan 1 op diesel en 1 benzine. Dat betekende een aandeel dieselwagens van 50 %.

De CO₂-emissie van dienstwagens was in 2012 5,8 ton om in 2017 naar 2,9 ton te zakken. Het aantal gereden kilometers tussen 2017-2016 daalde met 33%. Per vte is dat een uitstoot van slechts 0.1%.

De emissie van NO_x was 25 kg in 2013 en 8kg NO_x in 2017. De emissie van fijnstof door dienstwagens zakte van 0,6 PM_{2,5} in 2013 naar 0,3 PM_{2,5} in 2016 en 0 in 2017.

Wat kan er beter?

- Uittesten van tele- en videoconferentie.
- Verder rationaliseren van dienstverplaatsingen, door compacte routes, het promoten van collectief vervoer in het kader van vergaderplanning en duurzame alternatieven.

2.5 Biodiversiteit:

Operationele doelstelling

- Tegen 2020 worden er een aantal gerichte acties rond stedelijke biodiversiteit genomen.
- De VMM is voortrekker inzake het gebruik van alternatieven voor pesticiden.

Resultaten 2017

Het gebouw ligt in een erg verstedelijkte omgeving aan het station in Mechelen. Voor de VMM zelf is het niet mogelijk eigen initiatieven te nemen

Wat kan er beter?

- Milieu educatieve uitstap bevat een activiteit in kader van biodiversiteit (doe activiteit)
- Jaarlijkse actie rond vegetarisch eten

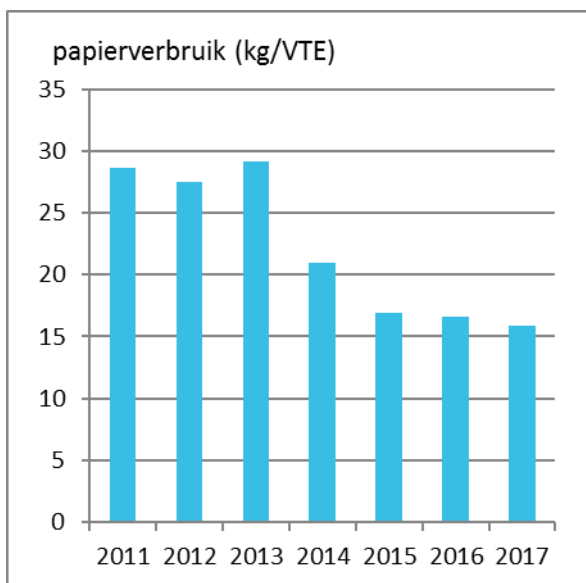
2.6 Grondstoffen: papierverbruik daalt drastisch

Operationele doelstelling

- Papierverbruik tegen 2020 reduceren met 5 % t.o.v. 2017.

Resultaten in 2017

Het papierverbruik per vte in Brussel 28,6 kg/vte in 2011 en 15,9 kg/vte in 2017. Dit is een daling met 44 % ten opzichte van 2011. De personeelsbezetting daalde ook in deze periode.

Figuur 8: Papierverbruik voor printen en kopiëren voor Mechelen in kg/vte (2011-2017)

Wat kan er beter?

- Verder implementeren van elektronisch handtekenen van alle communicatie.
- Verminderen papierverbruik grootverbruikers heffingen
- Het digitaal werken verder ontwikkelen.

2.7 Afval.

Operationele doelstelling

- Restafval (kg/vte) vermijden en het pmd-gebruik reduceren.

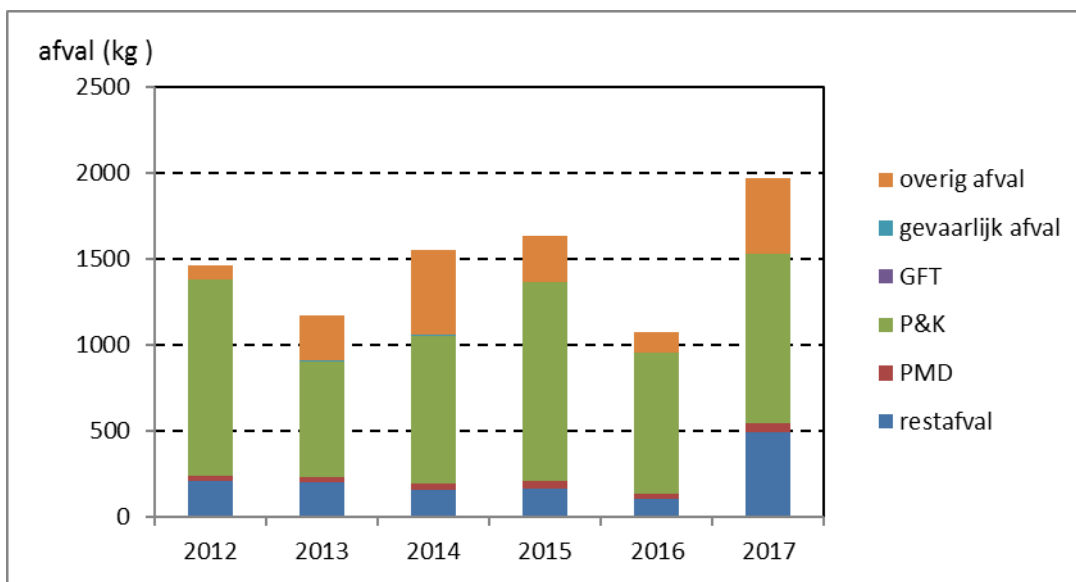
Resultaten 2017

In 2017 is er slechts registratie tot aan verhuis naar de nieuwe locatie: gerapporteerde cijfers zijn die gemeten voor de verhuis, aangevuld naar een volledig jaar met de cijfers van 2016.

De fracties restafval, papier en karton en pmd bedroegen in 2016: 492 kg, 820 kg en 51 kg. Tussen 2012 en 2016 nam de hoeveelheid restafval af met 50%. De hoeveelheid pmd bleef ongeveer gelijk maar was reeds laag. Als we alle afvalfracties samen beschouwen, had de locatie een lagere afvalproductie per vte dan de vergelijkbare VMM-locatie in 2016. In 2017 werd extra afval gegenereerd door de verhuis. De locatie scoorde voor de fracties restafval en papier en karton onder de EMAS-benchmark en VMM benchmark.

Het bestaande meubilair en wanden van OVAM werd tijdens de verbouwing max. hergebruikt. Gesloten materiaalcringlopen staan daarbij centraal. We werken daartoe samen met o.a. NNOF van Vilvoorde en kregen een certificaat van NNOF met een besparing van 1598,7 kg CO² in 2017.

Aangezien de VMM bij OVAM een deel van het gebouw betreft als huurder, zijn er geen waarden voor afval beschikbaar. In de gemeenschappelijke keuken zijn er afvaleilanden beschikbaar. Vanaf 2018 zijn er wel cijfers beschikbaar aangezien het afval centraal gewogen zal worden. Het met huishoudelijk gelijkgesteld afval wordt centraal afgevoerd.

Figuur 9: Afvalproductie per fractie op de site Mechelen (2012-2017)

Wat kan er beter?

- Sensibiliseren over het vermijden van afval.
- Opruimactie rond zwerfvuil rond de site.

3 MILIEUACTIEPLAN

Concrete EMAS-acties per kernindicator

REG 007 ACTIEPLAN MECHELEN 2018-2020						
EMAS kernindicator	Stragische doelstellingen 2020 VMM breed	Operationele doelstellingen periode 2018-2020 LOCATIE	Nr	Datum input actie	Uit te voeren vóór (datum)	Omschrijving actie
water	Het minimaliseren van het gebruik van leidingwater (LW) en grondwater (GW) en het maximaliseren van de substitutie door regenwater (RW). Maximaliseren van infiltratie (RW) op eigen domeinen.	Het verbruik van leidingwater minimaliseren	1	14/03/2018	2018	waterkraantjes korter afstellen/vervangen en spaarknoppen toiletten installeren in sanitair OVAM
			2	14/03/2018	2018	stimuleren tot het volgen opleiding eco-drive
lucht - emissies	De VMM verlaagt haar broeikasgasemissie (kton CO2-equivalenten) met 30 % tegen 2020 met 2013 als referentiejaar door directe* emissiereductie.	Co2 emissies minderen met 30% tegen 2020 t.o.v. 2013	3	14/03/2018	2018-2020	prioriteit leggen bij milieuvriendelijkere dienstreizen (nationaal en internationaal)
			4	14/03/2018	2018	vervangen oude dienstfietsen (1 elektrische) en 1 nieuwe (unisex) fiets

			4	14/03/2018	2019	refurbishing vergaderzaal De Ruijn (inclusief verlichting en bedrading informatica)
	De VMM zal tegen 2020 slechts 60% dieselwagens hebben, zoals voorgeschreven in het Vlaams Actieplan Lucht.	Nieuwe wagens voor de vestiging 100% niet-diesel tegen 2019;	5	14/03/2018	2018-2020	Dieselwagens laten vervangen door elektrische wagen. Testen e-car
			6	14/03/2018	2019	Onderzoeken om poolwagens te delen met OVAM of te vervangen door Cambio
	Het aantal verreden kilometers met dienstwagens met 20% reduceren in 2020 door het rationaliseren van de dienstverplaatsingen	Het aantal dienstkilometers met wagens daalt tegen 2020 met 10 % t.o.v. 2012	7	14/03/2018	2018-2020	verder faciliteren van videoconferenties en skype overleg o.a. door gebruiksvriendelijke instructies in lokalen
energie	De VMM verlaagt haar primair elektriciteitsverbruik (kWh) met een totaal van 20% tegen 2020 en minimum 5% in elke vestiging, met 2012 als referentiejaar/ De VMM verlaagt haar gasverbruik (kWh per m2) met 10 % tegen 2020 met 2012 als referentiejaar	Tegen 2020 het primair elektriciteitsverbruik en gasverbruik (kWh/m ²) verlagen met een totaal van 2 % jaarlijks t.ov. 2015;	7	14/03/2018	2018-2020	continu overleg met gebouwenbeheerder voor betere temperatuurregeling

afval	de restfractie met 50% terugdringen tegen 2020, PMD met 10% terugdringen tegen 2020 met 2013 als referentiejaar	Restafval (kg/vte) vermijden en het pmd-gebruik reduceren;	13	14/03/2018	2019	deelnemen aan actie rond zwerfvuil "Mooimakers"
indirecte milieuaspecten	streven naar 100% duurzame overheidsopdrachten tegen 2020. Dit betekent dat tegen 2020 100% van de afgesloten overheidsopdrachten in <u>elke VMM-afdeling</u> duurzaam moet verlopen en dit minstens voor de productgroepen waarvoor criteria bestaan.	100% van de overheidsopdrachten uitgeschreven in deze vestiging bevatten duurzaamheidscriteria	14	14/03/2018		voor alle aankopen (grote en kleine) en diensten gaan we nog meer voor duurzame overheidsopdrachten; WIL-acties (bv. Mobiliteitsontbijt, middagactiviteiten)

